

KENT

SAYI
012
OCAK-NİSAN
2024

ÇÖZÜM ÜRETEN KENTLER

DAYANIKLILIK VE ÖTESİNE BİR YOLCULUK

MARUF23, 140 oturumda 5 binden fazla katılımcı ve 380'den fazla konuşmacıyı buluşturdu.

YAPAY ZEKA VE ŞEHİRLER

Mimari, kentsel tasarım, iklim eylemi, sosyal politika geliştirmede yapay zekanın entegrasyonu neleri değiştirecek?

KEDİ VE ŞEHİR

Tokyo'nun gökdelenleri, tıklım tıklım trenleri ve saklı yaşamların sürdüğü evleri arasında bir sokak kedisi ile yolculuk.

EDİTÖRDEN

Sene sonlanırken yılın en'leri listeleri dolaşıma girer. Benim her yılın sonunda merakla beklediğim şeylerden biri de yılın kelimesi olur. AI yani yapay zeka Collins Dictionary tarafından, ChatGPT de The Economist tarafından yılın kelimesi seçildi. Üretken yapay zeka, ChatGPT gibi "büyük dil modelleri"nin piyasaya sürülmesiyle 2023'te geniş bir kamuoyunun farkına vardığı bir teknoloji oldu. Tek bir tuşla 'sanat eseri' yaratabilen Dall-E ve Midjourney'nin adını da sıkça duyduk. Dünyanın her yerinde insanlar bu tür uygulamalarla oynuyor ve hatta bunları iş akışlarına entegre etmeye başladı. Aslında zaten çevrimiçi olarak yaptığımız her şeyde yapay zekayı kullanıyorduk ama farkında değildik çünkü uygulamaların içinde bir nevi gizli durumdaydı.

İnsanlar yapay zekanın kısa, orta ve uzun vadede kendileri üzerinde yaratacağı etkinin farkına varmaya başladı. Dünya Ekonomik Forumu'nun İşlerin Geleceği Raporu'na göre işverenler, beş yıl içinde tüm işlerin neredeyse dörtte birinin teknolojiden etkileneceğini ve işyerinde ihtiyaç duyulan becerilerin %44'ünün değişeceğini öngörüyor. Yapay zeka konusu çelişkilerle dolu. Bir yandan dünyayı iyileştirme potansiyeline sahip bir yandan da sosyal ayrımları derinleştirme ve milyonlarca insanı işsiz bırakma gibi tehditler barındırıyor.

Yapay zeka teknolojisi çok güçlü ancak genel amaçlı bir teknoloji, sadece tek bir şey için kullanışlı değil. Sağlık sistemlerinin tıbbi kayıtları işleme biçimini iyileştirmesine ya da müşteri hizmetlerine yardımcı olabilir, yasal belgelerin işlenmesini daha verimli hale getirebilir. Biz de Kent'in bu sayısında şehir hayatını etkileyen tasarım, ürün ve hizmetlerde, şehir planlamadan mimariye, ulaşımdan göçe, çevre yönetiminden yönetişime yapay zeka nasıl kullanılıyor ve neleri değiştirebilir anlamaya çalıştık. İç işleyişi son derece teknik olsa da herkes nasıl çalıştığına ilişkin temel ilkeleri ve sebep olduğu endişeleri anlamalı diye düşünüyoruz.

İnsan faydasına kullanılan birçok icat gibi yapay zeka da iyiye de kötüye de kullanılabilir. Kötüye kullanılabilir diye bugün hayatımızın merkezinde yer alan ve nimetlerinden faydalandığımız hangi büyük icatlardan vazgeçerdik? Yapay zekanın herkesin erişebileceği, insanlığın ortak malı haline geldiğini görmek, herkesin anlayıp faydalı bir şekilde kullanabileceğini görmek. Uzun vadede insanlığın varmak istediği nokta bu.

Hatice Çetinlerden

SAYI: 012/2024
ISSN: 2717-7343

İMTİYAZ SAHİBİ

Marmara Belediyeler Birliği adına
Tahir Büyükkakın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

M. Cemil Arslan

EDİTÖR

Hatice Çetinlerden

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Emrehan Furkan Düzgiden

YARDIMCI EDİTÖR

İpek Arsoy

KENT dergisi, Marmara
Belediyeler Birliği tarafından
yayınlanmaktadır.

İLETİŞİM

Marmara Belediyeler Birliği
Sarıdemir Mah. Ragıp Gümüşpala
Cad. No: 10 Eminönü 34134
Fatih / İstanbul

E-posta: info@mbb.gov.tr

Telefon: +90 (212) 402 19 00

Faks: +90 (212) 402 19 55

GRAFİK TASARIM

Sonntag Agency

KAPAK

Kapak fotoğrafı Damiano Cerrone
tarafından UrbanistAI ile üretilmiştir.

BASKI

İhlas Gazetecilik A.Ş.

* İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler
yazarlarına aittir.

SAYI 012 // OCAK - NİSAN 2024

10

DÖRT GÜNLÜK "DAYANIKLILIK VE ÖTESİ"NE YOLCULUK

70

SKA 9:
SANAYİ, YENİLİKÇİLİK
VE ALTYAPI

78

BİR GENÇ
MİMARIN LOZAN'DAKİ
ANILARI

84

23 ÜLKE, BİNLERCE
ŞARKI, 1 ŞEHİR: VOICEUP
A CAPELLA FESTİVAL

28

KENTSEL GELİŞİM SÜRE-
CİNDE YAPAY ZEKA İLE
BÜTÜNLEŞME

36

GELECEK ŞEHİRLERİN
TASARIMINDA
YAPAY ZEKA VE KATI-
LIMCI YAKLAŞIM

90 KEDİ VE ŞEHİR

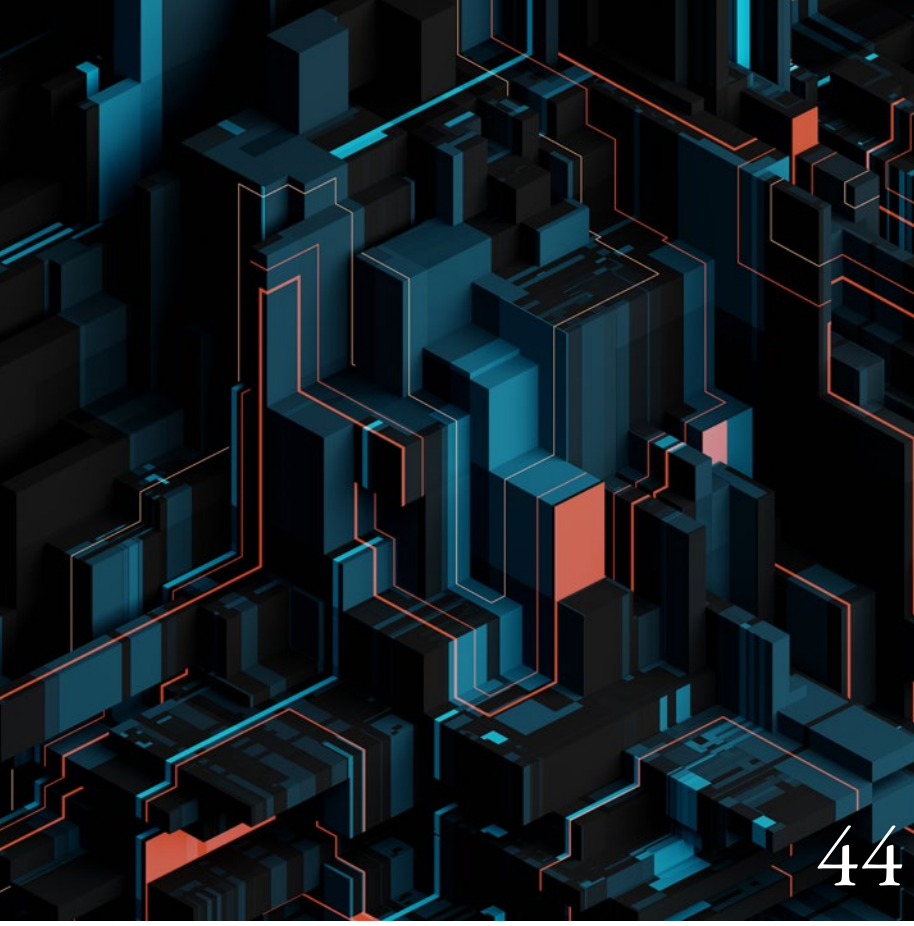
96 BELEDİYELERİN ANA GÖREVİ ÜZERİNE

102 FATİH BELEDİYE BAŞKANI
M. ERGÜN TURAN İLE KENTE DAİR

110 İKLİM KRİZİNE KARŞI TÜRKİYE'DEN
KÜRESEL BİR SES: AVCILAR EKO-BİL

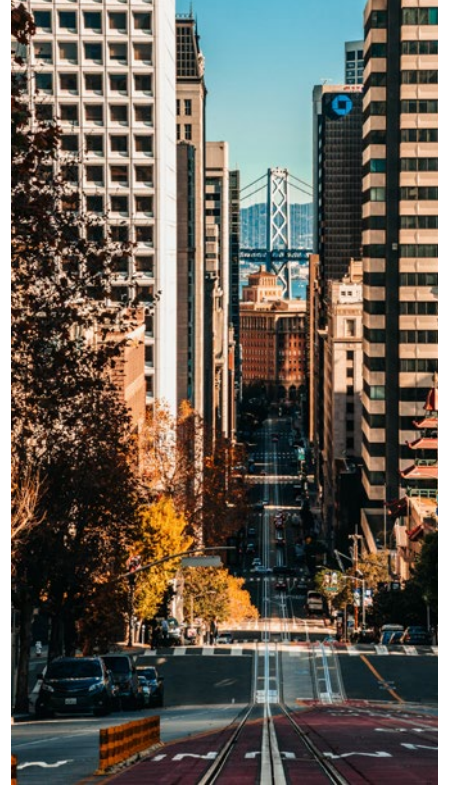
114 KENTTE YENİ BİR YOLCULUK:
34 DAKİKA İSTANBUL

116 LUBLİN BELEDİYE BAŞKANI
KRZYSTOF ZUK İLE KENTE DAİR

44

ŞEHİR PLANLAMA VE YAPAY ZEKA:
UYGULAMALI BİR BAKIŞ AÇISI

50

YAPAY ZEKA ŞEHİRDE:
UYGULAMALAR, RİSK-
LER, ÖNERİLER

58

BLADE RUNNER VE GELECEĞİN
EKLEKTİK KENT TASARIMLARI

64

YOK-YERLER BUGÜN?